

§ 133

Valtuutettu Otto Meren aloite Lotta Svärd -patsaan hankkimisesta Helsinkiin

HEL 2018-000639 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki ryhtyy toimenpiteisiin Lotta Svärd -patsaan hankkimiseksi Helsinkiin, ja osoittaa patsaalle sopivan sijoituspaikan. Aloitteessa tarkoitettu Lotta Svärd -patsas oli alun perin suunniteltu sijoitettavaksi muualle, mutta on nyt jäämässä vaille arvoistaan paikkaa. Aloitteentekijät katsovat, että Helsinki olisi luonteva sijoituspaikka patsaalle. Lotat toimivat aktiivisesti Helsingissä, ja lottaperintöä vaalimaan perustetun Lotta Svärd -säätien kotipaikka on Helsingissä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan antamaan lausuntoon. Lausunnossa todetaan, että lautakunta ei puolla aloitteessa tarkoitettua patsaan hankkimista Helsinkiin, vaikkakin lautakunta näkee yleisesti kannatettavana Lotta Svärd -järjestön piirissä toimineiden

16.05.2018

vapaaehtoisten naisten työtä kunnioittavan muistomerkin saamisen kaupunkiin.

Lautakunnan lausunnossa toistetaan Helsingin kaupungin vakiintunut käytäntö, jonka mukaan kaupunki ei tilaa, kustanna tai hanki omina hankkeinaan kaupunkiin henkilömuistomerkkejä. Näihin rinnastuvat myös erilaisten järjestöjen, yhdistysten ja vastaavat muistomerkit. Kaupunki voi kuitenkin vastaanottaa henkilö- tai järjestömuistomerkin, jos se annetaan kaupungille lahjoituksena. Lahjoitusmenettelyssä selvitetään niin taidemuseon kuin kaupunkiympäristön toimialan kanta, ja myönteisessä tapauksessa lähdetään yhteistyössä selvittämään sijaintipaikkaa. Vastaanotettavan teoksen on oltava taiteellisesti korkeatasoinen ja sijaintipaikkaansa sopiva. Arviointiin vaikuttaa se, että teosten ylläpito sitoo kaupungin resursseja tulevina vuosikymmeninä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 248

HEL 2018-000639 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.02.2018 § 49

HEL 2018-000639 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla valmistumassa olevan Tiina Torkkelin Lotta Svärd -aiheisen patsaan hankkimista sen sijoittamiseksi Helsinkiin. Lautakunta kuitenkin näkee yleisesti kannatettavana Lotta Svärd -järjestön piirissä toimineiden vapaaehtoisten naisten työtä kunnioittavan muistomerkin saamisen kaupunkiin.

Valtuutettu Otto Meri ja 16 muuta valtuutettua ehdottavat valtuustoaloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyisi toimenpiteisiin valmistumassa olevan Lotta Svärd -patsaan hankkimiseksi ja sille soveltuvan sijoituspaikan osoittamiseksi kaupungin alueelta.

Aloitteessa todetaan, että kuvanveistäjä Tiina Torkkelin Lotta Svärd -aiheinen patsas valmistuu kevään 2018 aikana. Alun perin muualle sijoitettavaksi suunniteltu teos on yllättävien käännteiden vuoksi jäämässä vaille arvoistaan paikkaa. Valtuustoaloitteen tekijät pitävät Helsinkiä patsaalle luontevana sijoituspaikkana: lotat toimivat aktiivisesti Helsingissä osallistuen muun muassa pääkaupungin ilmapuolustukseen. Järjestön lakkauttamisen jälkeen lottaperintöä vaalimaan perustetun Lotta Svärd -säätiön kotipaikka on Helsingissä. Aloitteessa ehdotetaan yhteistyötä Lotta Svärd -säätiön ja Taidekeskus Salmelan kanssa.

Helsingin kaupungin vakiintunut käytäntö ja linjaus on, että kaupunki ei tilaa, kustanna eikä hanki omina hankkeinaan kaupunkiin henkilömuistomerkkejä. Näihin rinnastuvat myös erilaisten järjestöjen, yhdistysten ja vastaavat muistomerkit. Linjaus on tehty, koska ehdotuksia erilaisten muistomerkkien hankinnasta tehdään huomattavan paljon ja tämän takia ehdotusten tasapuolinen arviointi olisi haastavaa. Lotta Svärd -järjestölle on pystytetty muistomerkkejä useisiin kuntiin eri puolilla Suomea.

Sen sijaan kaupunki voi vastaanottaa henkilö- tai järjestömuistomerkin lahjoituksena. Tällainen prosessi vaatii lahjoittajalta pitkäaikaista sitoutumista ja resursseja. Tehtyään aloitteen lahjoittaja selvittää taidemuuseon sekä kaupunkiympäristön toimialan kannan. Mikäli se on myönteinen, teoksen paikkaa selvitetään yhteistyössä. Hanke lähetetään lausuntokierrokselle, jonka jälkeen kaupunginhallitus tekee päätöksen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Jotta taideteoksenomainen muistomerkki päätyisi kaupungin taidemuseo HAMin kokoelmiin, tulee se olla taiteellisesti korkeatasoinen ja sopia sijaintipaikkaansa. HAMin kantaan vaikuttaa myös se, että lahjoitetun teoksen ylläpito sitoo kaupungin resursseja vuosikymmeniksi eteenpäin: teoksia puhdistetaan, kunnostetaan, konservoidaan, valaistaan ja esim. joudutaan siirtämään katutöiden tieltä.

Käsittely

27.02.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otto Meri: Lisätään lausunnon toisen kappaleen perään virke: Lautakunta kuitenkin näkee yleisesti kannatettavana Lotta Svärd -järjestön piirissä toimineiden vapaaehtoisten naisten työtä kunnioittavan muistomerkin saamisen kaupunkiin.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Otto Meren vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi
Maija Tanninen, taidemuseon johtaja, puhelin: 310 87008
maija.tanninen(a)hel.fi